

# “Шавардлага ба дотор заслын ажил”

Хөдөлмөр хамгаалал эрүүл ахуйн чухал цэгүүд

## Барилгын асбестосын эсрэг авах арга хэмжээ

### (1) Асбестос гэж юу вэ?

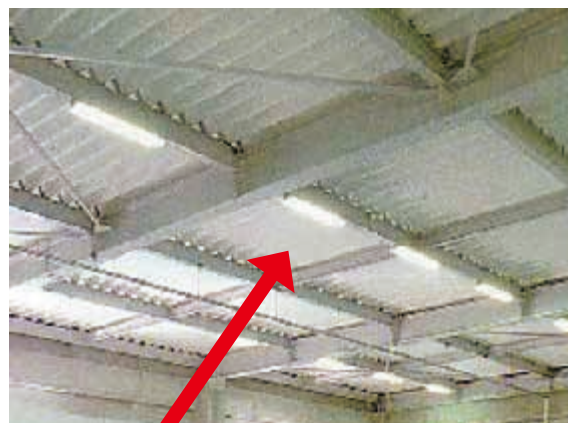
Шөрмөсөн чулуу нь байгалийн ашигт малтмалын нэг төрөл юм. Шөрмөсөн чулуу нь дулаан ба үрэлтэд тэсвэртэй шинж чанартай учраас түүнийг олон янзын зорилгоор ашигладаг бөгөөд их хэмжээгээр барилгын материал болгон ашиглаж ирсэн.

**Ган хүрээний галд тэсвэртэй бүрхүүл**



Ган хүрээний галд тэсвэртэй байдалд ашигладаг

**дээврийн хөндий**



Дулаан тусгаарлалтанд ашигладаг дээврийн хөндий дээр шүүдэр үүсэхээс сэргийлдэг Эсгийний ширхэг

**Таазны хавтан**



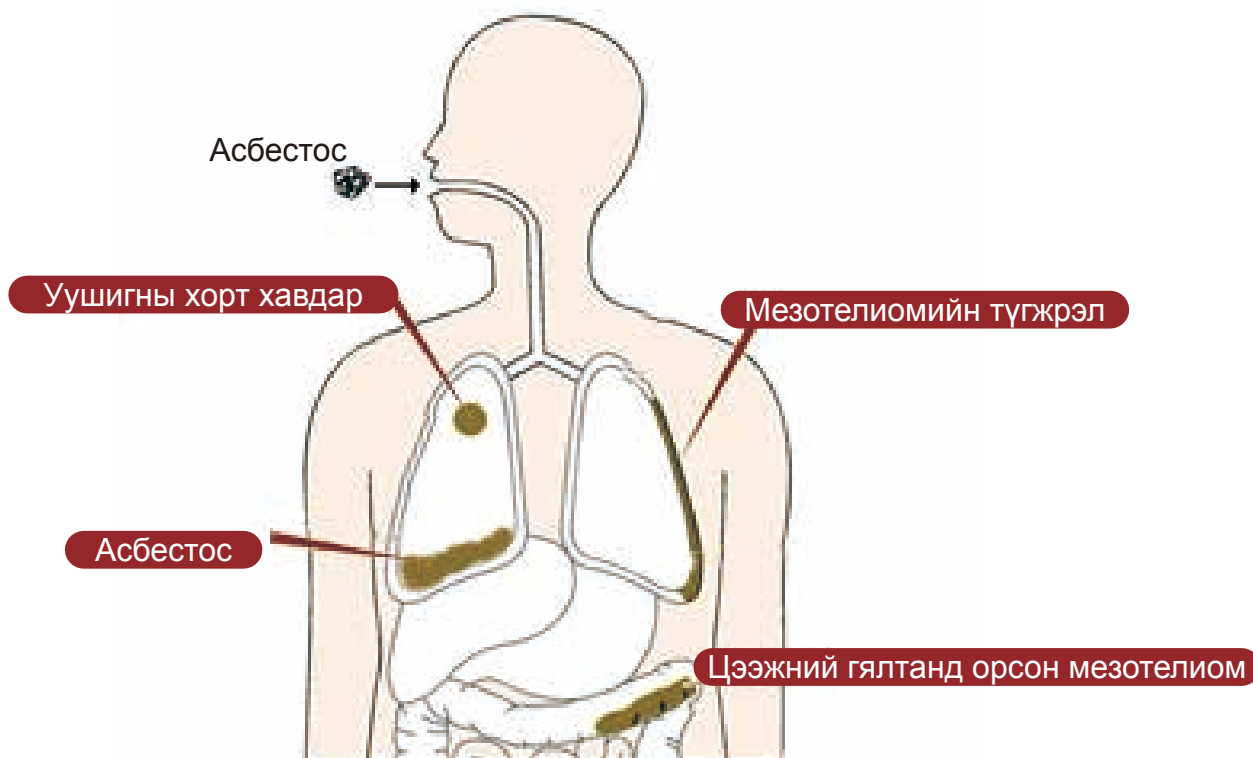
Дуу шингээхэд ашигла Асбест агуулсан чулуун хөвөндэг

## (2) Шөрмөсөн чулуунаас шалтгаалсан эрүүл мэндийн эмгэг

Хүний биед үзүүлэх хор хөнөөлийн хувьд, шөрмөсөн чулууны тоосонцороор амьсгалах нь эрүүл мэндийн дараах асуудлуудын шалтгаан болж болно.

- Асбестос (уушгины тоосжилтын нэг төрөл)  
Асбестос нь уушгины фиброз бөгөөд ханиалгах зэрэг шинж тэмдэг илэрдэг ба хүндэрвэл амьсгалын замын үйл ажиллагааг бууруулдаг.
- Уушгины хорт хавдар  
Уушгинд нөлөөлж, ургадаг хорт хавдар.
- Цээжний гялтан юмуу цоройд орсон мезотелиом (хорт хавдрын нэг төрөл)  
Уушгийг бүрхдэг цээжний гялтанд ургасан хорт хавдар.

### Асбестын улмаас үүсдэг томоохон өвчнүүд



### (3) Бидний эргэн тойронд Асбестос

Асбестос ашиглаж байгаа олон барилга байдаг, ялангуяа 1980 оноос өмнө баригдсан барилгууд, гал тогооны өрөө, ванны өрөө, хатаах өрөө, бойлерийн өрөөтэй байрнууд гэх мэт.

#### <Барилгын бүрэлдэхүүн хэсгүүдийн жишээ>

тааз/хана: дотор заслын материалууд	шифр хавтан, кальцийн силикат хавтан Ангилал 1, шахдас цемент хавтгай хуудас
тааз/шал: Дуу шингээдэг дулаан тусгаарлагч материал	чулуун хөвөн агуулсан шөрмөсөн чулуу дуу чимээ тусгаарладаг таазны самбар
шалны материал:	поливинил хлоридын шалны хавтан, шалны материал
гадна хана/саравч: өнгөлөх	шахмал цутгасан цементэн хавтан, керамик самбар, гөлтгөний баас, шифр хавтан, долгиотой шифр хавтан, кальцийн силикат хавтан Ангилал 1, шифр хавтан,
дээврийн материал:	долгиотой шифр хавтан, байшингийн дээврийн чимэглэлийн шифр хуудас

#### Шөрмөсөн чулууг барилгад ашиглах зураг

Ган хүрээний галд тэсвэртэй бүрхүүл



Ган хүрээний галд тэсвэртэй хэрэгцээнд

Гадна хананы материал (Атираат хуудас)



Гадна ханыг бэхжүүлэх

Сантехникийн мушгиа хоолой



Дамжуулах хоолойн дулаалгад

#### Усны шалны материал



Шалны ус үл нэвтрүүлэхэд



## (4) Ажлын арга зүй (Тоосжилтоос урьдчилан сэргийлэх)

### <Гараар буулгах>

Шөрмөсөн чулуу агуулсан цутгамал хавтанг аль болох нурах юмуу хагарах шалтгаан үүсгэхгүй аргаар авна. Зарчмын хувьд, тэдгээрийг анхны хэлбэрийг хадгалж гараар авна. Хэрэв ингэх боломжгүй бол, хангалттай чийглэж, өндөр үзүүлэлттэй тос сорогч ашиглан тоосыг соруулах шаардлагатай.



### <Нойтон>

Ерөнхийдөө, ажлуудыг усаар чийглэх юмуу химийн бодис шүрших байдлаар хийж гүйцэтгэнэ.



**(5) Шөрмөсөн чулууны ажлын ахлагчийн зааварчилгаа ба тусгай боловсролыг эзэмших****<Тусгай боловсрол эзэмших>**

Барилгын байгууламж, шөрмөсөн чулуун хаалт, хашааг нураах, шинэчлэн засварлах зэрэг барилгын ажилд оролцдог хүмүүс шөрмөсөн чулууны хор хөнөөл болон хамгаалалтын хэрэгслүүдийг ашиглах талаар тусгай боловсролыг заавал эзэмшсэн байна.

**<Шөрмөсөн чулууны ажлын ахлагчийн зааварчилгаа>**

Барилгын байгууламж, шөрмөсөн чулуун хаалт, хашааг нураах, шинэчлэн засварлах зэрэг барилгын ажилд оролцдог хүмүүс шөрмөсөн чулууны ажлын ахлагчийн зааварчилгааны дагуу ажилласнаар тэд шөрмөсөн чулууны тоосонцрын бохирдолд автахгүй эсвэл залгихгүй болно.

## (6) Хамгаалалтын хэрэгсэл ашиглах

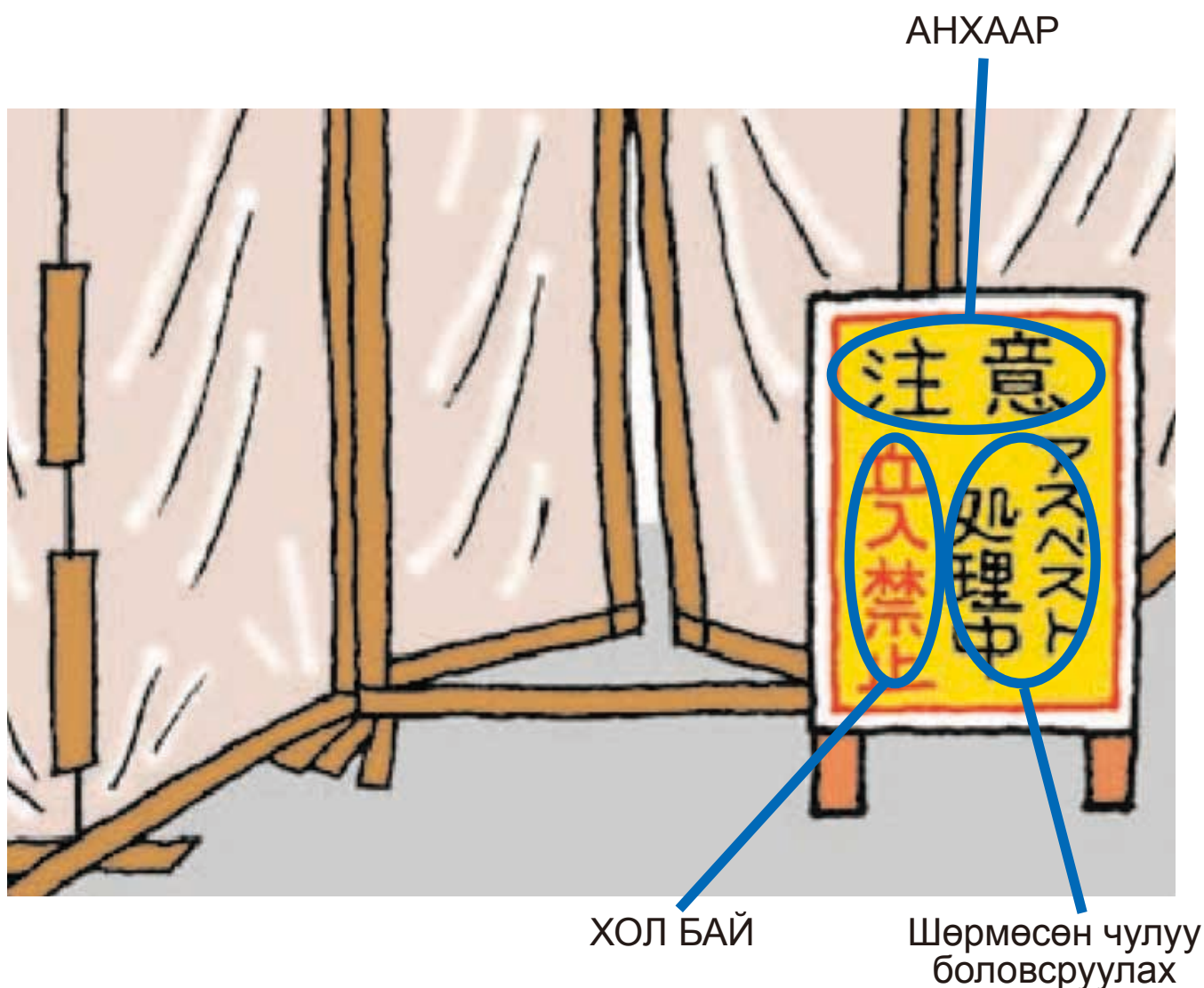
Барилга (шөрмөсөн чулууг авах ажлыг оролцуулаад) нураах, юмуу дүүргэлт, хаалтын ажлуудыг хийж гүйцэтгэхдээ амьсгалын замын хамгаалалтын хэрэгсэл (тоосны амьсгалын аппарат, агаараар хангах маск гэх мэт.), ажлын хувцас юмуу хамгаалалтын хувцас хэрэглээрэй.

Тусгаарласан ажлын талбайд шүршсэн шөрмөсөн чулууг авах үед амьсгалын аппарат нь цахилгаан сэнстэй амьсгалын хамгаалагч юмуу түүнтэй ижил эсвэл илүү хүчин чадалтай амьсгалын аппаратын үүрэг гүйцэтгэнэ.



## (7) Зөвшөөрөлгүй хүн орохыг хориглох

Шөрмөсөн чулууг зөөвөрлөж хадгалах газарт түүнтэй хамаарах хүмүүсээс бусад хүн нэвтрэхийг хориглоно, тэмдгүүдийг нүдэнд ил газар харуулж тавьна.



## (8) Тамхи татахыг хориглох ба эрүүл мэндийн үзлэг

### <Тамхи татахыг хориглох, гэх мэт.>

Шөрмөсөн чулууг зөөвөрлөж буй газарт тамхи татах, хоол идэх, унд уухыг хориглоно.



### <Эрүүл мэндийн үзлэгийн хэрэгжилт>

Шөрмөсөн чулууны тоосонцортой ажил байнга хийдэг хүмүүсийг ажилд авах юмуу шилжүүлсэн даруй эсвэл зургаан сар тутамд эрүүл мэндийн тусгай үзлэгт тогтмол хамруулна.

